EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.7.2.
COM(2020) 270 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i tanácsi kerethatározat végrehajtásáról

1. BEVEZETÉS

1.1. Háttér-információk

Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i tanácsi kerethatározat[1] (a továbbiakban: kerethatározat) az első, kölcsönös elismerés elvén alapuló, büntetőügyekben folytatott együttműködésről szóló uniós jogi eszköz[2]. A kerethatározat hatékonyabb mechanizmust hozott létre annak biztosítására, hogy határok nyitottságával ne éljenek vissza azok, akik az igazságszolgáltatást akarják elkerülni, valamint hozzájárult a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség fenntartására és fejlesztésére irányuló uniós célkitűzéshez. Ez az EU-ban a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés egyik széles körben használt eszköze. A 2018. évi statisztikák szerint[3] a keresett személyek megközelítőleg átlagosan 54,5 %-a egyezik bele az átadásába (szemben a 2017. évi 62,96 %-kal), és az átadási eljárás átlagosan 16,41 napot vesz igénybe a letartóztatást követően. Azok esetében, akik nem egyeznek bele az átadásba, az átlagos átadási idő körülbelül 45,12 nap. Ez szöges ellentétben áll a kerethatározatot megelőzően a tagállamok között korábban alkalmazott hosszadalmas kiadatási eljárásokkal.

2009. februárban a 2009/299/IB tanácsi kerethatározat[4] az érintett személy távollétével kapcsolatban módosította a kerethatározatot, egyértelmű és közös okokat határozva meg az érintett személy távollétében megtartott tárgyalás során hozott határozatok végrehajtásának megtagadására[5]. Ezenkívül az európai elfogatóparancs alapján letartóztatott személyek eljárási jogainak megerősítése érdekében hat irányelvet fogadtak el a következő területeken[6]: a tolmácsoláshoz és fordításhoz való jog[7]; a tájékoztatáshoz való jog[8]; az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog[9]; a büntetőeljárás során az

---

[1] HL L 190., 2002.7.18., 1. o.

[2] A büntetőügyekben hozott bírósági határozatok kölcsönös elismerésének megvalósítására a tamperei Európai Tanács következtetéseiben előirányozott és a Tanács által 2000. november 30-án elfogadott intézkedési terv (HL C 12E., 2001.1.15., 10. o.): „A kölcsönös elismerés elve arra a kölcsönös bizalomra épül, amelyet a tagállamok által osztott közös értékek – azaz az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása – teremtettek meg, aminek következtében mindegyik hatóság bízhat abban, hogy büntető igazságszolgáltatási rendszerében a többi hatóság is egyenértékű jogvédelmi normákat alkalmaz”.

[3] https://e-justice.europa.eu/content_european_arrest_warrant-90-hu.do

[4] A Tanács 2009/299/IB kerethatározata (2009. február 26.) a 2002/584/IB, a 2005/214/IB, a 2006/783/IB, a 2008/909/IB és a 2008/947/IB kerethatározatnak a személyek eljárási jogainak megerősítése, valamint a kölcsönös elismerés elvének az érintett személy megjelenése nélkül lefolytatott eljárásokat követően hozott határozatokra való alkalmazásának előmozdítása tekintetében történő módosításáról (HL L 81., 2009.3.27., 24. o.).

[5] Egységes szerkezetbe foglalt szöveg: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=HU, 45. o.

[6] A büntetőeljárásokban a gyanúsítottak vagy vádlottak eljárási jogainak megerősítését célzó ütemtervről szóló, 2009. november 30-i tanácsi állásfoglalás (HL C 295., 2009.12.4., 1. o.) hat irányelv alapját képezi.

[7] Az Európai Parlament és a Tanács 2010/64/EU irányelve (2010. október 20.) a büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról (HL L 280., 2010.10.26., 1. o.); A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK a büntetőeljárás során a tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról szóló, 2010. október 20-i 2010/64/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról, COM(2018) 857 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0857.

[8] Az Európai Parlament és a Tanács 2012/13/EU irányelve (2012. május 22.) a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról (HL L 142., 2012.6.1., 1. o.); A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI

ártatlanság vélelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítése[10]; gyermekek részére nyújtandó eljárási biztosítékok[11] és költségmentesség[12].

A Bizottság három jelentést adott ki a kerethatározat végrehajtásáról[13]. A Tanács 2008-ban közzétette az európai elfogatóparancs kibocsátásának módjáról szóló kézikönyvet[14], amelyet 2010-ben felülvizsgált[15]. A Bizottság 2017-ben frissítette a kézikönyvet[16]. 2006 márciusa és 2009 áprilisa között, a kölcsönös értékelések negyedik fordulójának[17] keretében a tagállamok körében kölcsönös értékelést végeztek a kerethatározat gyakorlati alkalmazását illetően, amelyben a Bizottság megfigyelőként vett részt. A kerethatározat bizonyos vonatkozásai jelenleg a kölcsönös értékelések kilencedik fordulójának

---

PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról szóló, 2012. május 22-i 2012/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról, COM(2018) 858 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0858.

[9] Az Európai Parlament és a Tanács 2013/48/EU irányelve (2013. október 22.) a büntetőeljárás során és az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról, valamint valamely harmadik félnek a szabadságelvonáskor történő tájékoztatásához való jogról és a szabadságelvonás ideje alatt harmadik felekkel és a konzuli hatóságokkal való kommunikációhoz való jogról (HL 294., 2013.11.6., 1. o.); A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK a büntetőeljárás során és az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról, valamint valamely harmadik félnek a szabadságelvonáskor történő tájékoztatásához való jogról és a szabadságelvonás ideje alatt harmadik felekkel és a konzuli hatóságokkal való kommunikációhoz való jogról szóló, 2013. október 22-i 2013/48/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról, COM(2019) 560 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0560.

[10] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/343 irányelve (2016. március 9.) a büntetőeljárás során az ártatlanság vélelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről (HL L 65., 2016.3.11., 1. o.).

[11] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/800 irányelve (2016. május 11.) a büntetőeljárás során gyanúsított vagy vádlott gyermekek részére nyújtandó eljárási biztosítékokról (HL L 132., 2016.5.21., 1. o.).

[12] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1919 irányelve (2016. október 26.) a büntetőeljárások során a gyanúsítottak és a vádlottak, valamint az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban a keresett személyek költségmentességéről (HL L 297., 2016.11.4., 1. o.); Helyesbítés: HL L 91., 2017.4.5., 40. o.

[13] A BIZOTTSÁG JELENTÉSE az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i tanácsi kerethatározat 34. cikke alapján (felülvizsgált változat), COM(2006) 8 végleges: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52006DC0008;
A BIZOTTSÁG JELENTÉSE az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i tanácsi kerethatározat 2005-től való végrehajtásáról, COM(2007) 407 végleges: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1588746623870&uri=CELEX:52007DC0407, valamint A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i tanácsi kerethatározat 2007-től való végrehajtásáról, COM(2011) 175 végleges: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1588746744852&uri=CELEX:52011DC0175.

[14] Az európai elfogatóparancs kibocsátásáról szóló európai kézikönyv végleges változata: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8216-2008-REV-2/hu/pdf.

[15] Az európai elfogatóparancs kibocsátásáról szóló európai kézikönyv felülvizsgált változata: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-17195-2010-REV-1/hu/pdf.

[16] Kézikönyv az Európai elfogatóparancs kibocsátásáról és végrehajtásáról (HL C 335., 2017.10.6., 1. o.): https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=HU.

[17] Az európai elfogatóparancs gyakorlati alkalmazása és a tagállamok közötti megfelelő átadási eljárásokról szóló kölcsönös értékelések negyedik fordulójának értékelő jelentéseit követő intézkedések: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15815-2011-INIT/en/pdf.

keretében végzett új kölcsönös értékelés tárgyát képezik, amelynek során az európai elfogatóparancs egyes gyakorlati és működési szempontjait vizsgálják[18].

2014. február 27-én az Európai Parlament a Bizottságnak szóló ajánlásokkal állásfoglalást fogadott el az európai elfogatóparancs felülvizsgálatáról[19], amelyben különösen a következőket javasolja: az arányosság előzetes ellenőrzése; a végrehajtás kötelező megtagadásának alapvető jogokkal kapcsolatos okai; hatékony jogorvoslathoz való jog és az európai elfogatóparancs alkalmazási körébe tartozó bűncselekmények pontosabb meghatározása. A Bizottság az Európai Parlamentnek adott válaszában kifejtette, miért nem tartja helyénvalónak felülvizsgálni a kerethatározatot sem önmagában, sem pedig a kölcsönös elismerés egyéb eszközeinek felülvizsgálatával együtt[20].

A büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén a Bíróság által gyakorolt jogi ellenőrzés és a Bizottság végrehajtási jogköreinek korlátozását 2014. december 1-jén, az Európai Unió működéséről szóló szerződés átmeneti rendelkezésekről szóló 36. jegyzőkönyve[21] szerinti, a korábbi harmadik pillérbe tartozó eszközökre vonatkozó ötéves átmeneti időszak lejártát követően szüntették meg. Ennek következtében a kerethatározat értelmezéséből fakadóan egyre több előzetes döntéshozatal iránti kérelem érkezett a Bírósághoz. Következésképpen a kerethatározattal kapcsolatos előzetes döntéshozatal iránti kérelmek száma gyorsan nőtt: míg 2014-ben összesen 12 kérelmet nyújtottak be, addig 2020 közepére már 50 fölé emelkedett a számuk.

1.2. A kerethatározat célja és főbb elemei

A kerethatározat a hagyományos kiadatási rendszert a keresett személyek büntetőeljárás lefolytatása vagy szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából történő átadásának egyszerűbb és gyorsabb mechanizmusával váltotta fel. Ez a kölcsönös elismerés elvén alapul. A végrehajtó tagállamban minden további alaki követelmény nélkül el kell ismerni a kibocsátó tagállam igazságügyi hatósági határozatát, kivéve, ha a végrehajtás megtagadásának okai állnak fenn.

A kerethatározat főbb elemei, amelyek megkülönböztetik a kiadatási rendszerektől:

- az európai elfogatóparancs a kölcsönös elismerés elve alapján egy másik tagállamban végrehajtható igazságügyi hatósági határozat;
- a végrehajtás megtagadásának okai korlátozottak és azokat a kerethatározat kimerítően felsorolja;
- megszűnt a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelése a kerethatározat 2. cikkének (2) bekezdésében felsorolt – a kibocsátó tagállam meghatározása szerinti – 32 bűncselekményfajta vonatkozásában, amennyiben

[18] A kölcsönös értékelések kilencedik fordulója – Az értékelés hatóköre és a kérdőívre adott válaszok: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6333-2019-INIT/en/pdf.
[19] Az Európai Parlament 2014. február 27-i állásfoglalása a Bizottságnak szóló ajánlásokkal az európai elfogatóparancs felülvizsgálatáról (2013/2109(INL)), (HL C 285., 2017.8.29., 135. o.).
[20] A Bizottságnak szóló ajánlásokkal ellátott, az európai elfogatóparancs felülvizsgálatáról szóló európai parlamenti állásfoglalás nyomon követése, SP(2014) 447: https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2013/2109(INL).
[21] HL C 115., 2008.5.9., 322. o.

e bűncselekmények esetében a büntetési tétel felső határa legalább háromévi szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés.

- A tagállam saját állampolgárainak átadása az általános szabály, néhány kivétellel. E kivételek a szabadságvesztéssel járó büntetések végrehajtására vonatkoznak az egyén saját tagállamában, és azonos módon alkalmazandók a lakosokra. E kivételek fő oka a keresett személy társadalmi rehabilitációjának előmozdítása;
- az európai elfogatóparancs végrehajtásáról szóló határozat meghozatalára és a keresett személy átadására szigorú határidők vonatkoznak;
- A kérelmek egyszerűbbé és teljesíthetőbbé tétele érdekében azok az európai elfogatóparancs formanyomtatványán alapulnak.

1.3. A jelentés célkitűzése és alkalmazási köre

E jelentés azt értékeli, hogy miként ültették át a 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal módosított kerethatározatot mind a 27 tagállamban, amelyre nézve a kerethatározat kötelező[22]. Az értékelés elsősorban a kerethatározatot átültető azon nemzeti intézkedések elemzésén alapul, amelyekről a Tanács Főtitkársága és a Bizottság a kerethatározat 34. cikkének (2) bekezdésével összhangban értesítést kapott.

A legtöbb tagállam a 2011. évi legutóbbi bizottsági jelentés[23] óta módosította a kerethatározatot átültető nemzeti jogszabályait. E jelentés elkészítése során ezért figyelembe vették a Bizottság korábbi jelentéseiben megfogalmazott ajánlásokat, valamint a kölcsönös értékelések negyedik fordulója keretében az átültetéssel (pl. a kibocsátott európai elfogatóparancsok arányosságával[24]) kapcsolatban megfogalmazott ajánlásokat.

A Bizottság 2005. évi első végrehajtási jelentéséhez[25] hasonlóan ez a jelentés is tartalmazza a kerethatározat rendelkezéseinek értékelését. Azokra a kiválasztott rendelkezésekre összpontosít, amelyek a kerethatározat vázát alkotják, valamint döntő fontosságúak az európai elfogatóparancs zökkenőmentes működése szempontjából. E rendelkezések közé különösen a következők tartoznak: az illetékes igazságügyi hatóságok kijelölése, az európai elfogatóparancs meghatározása és alkalmazási köre, a keresett személy alapvető jogai és eljárási jogai, a végrehajtás megtagadásának okai és a kettős büntethetőség mérlegelése, valamint a határozathozatalra és a keresett személy átadására vonatkozó határidők.

---

[22] A kerethatározat mind a 27 tagállamra nézve – köztük Dániára és Írországra nézve is – kötelező. A jelentés az Egyesült Királyságra is kiterjed, amelyre nézve a kerethatározat az átmeneti időszak végéig, azaz 2020. december 31-ig kötelező.

[23] A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i tanácsi kerethatározat 2007-től való végrehajtásáról, COM(2011) 175 végleges: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1588746744852&uri=CELEX:52011DC0175.

[24] A tagállamok által szolgáltatott statisztikák alapján néhány tagállamban csökkenő tendencia figyelhető meg a kibocsátott európai elfogatóparancs számát illetően: https://e-justice.europa.eu/content_european_arrest_warrant-90-hu.do.

[25] A BIZOTTSÁG JELENTÉSE az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i tanácsi kerethatározat 34. cikke alapján (felülvizsgált változat), COM(2006) 8 végleges: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52006DC0008.

2. ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELÉS

E jelentés közzétételének időpontjáig minden tagállam küldött értesítést a kerethatározat átültetéséről[26].

Az általános értékelés alapján úgy tűnik, hogy a kerethatározat végrehajtása a tagállamok jelentős részében meglehetősen kielégítő mértékű. A nemzeti végrehajtási intézkedések értékeléséből azonban az is kiderült, hogy néhány tagállamban vannak bizonyos problémák a megfelelés terén. Ezek a hiányosságok, amennyiben nem orvosolják azokat, csökkentik az európai elfogatóparancs hatékonyságát. A Bizottság ezért meg fog hozni minden megfelelő intézkedést annak érdekében, hogy az egész Unióban biztosítsa a kerethatározatnak való megfelelést, beleértve szükség esetén az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258. cikke szerinti kötelezettségszegési eljárás megindítását is.

A Bizottság a legutóbbi végrehajtási jelentés közzététele óta a tagállamokkal közösen öt szakértői találkozót szervezett, hogy támogassa őket a kerethatározat gyakorlati működésével kapcsolatban[27].

2020 márciusában létrehozták az európai elfogatóparanccsal foglalkozó koordinációs csoportot. Az európai elfogatóparanccsal foglalkozó koordinációs csoport célja, hogy fokozza a kerethatározat működésében részt vevő különböző szereplők, azaz a tagállami gyakorló szakemberek és politikai döntéshozók, az Eurojust, az Európai Igazságügyi Hálózat, a Tanács Főtitkársága és a Bizottság közötti gyors információcserét és együttműködést. A csoporton belüli információcsere a kerethatározat egységesebb alkalmazását hivatott eredményezni.

3. AZ ÉRTÉKELÉS KIEMELT PONTJAI

3.1. Az illetékes igazságügyi hatóságok és a központi hatóságok (6. és 7. cikk)

A 6. cikkel összhangban minden tagállam értesítette a Tanács Főtitkárságát arról, hogy mely igazságügyi hatóságok illetékesek európai elfogatóparancs kibocsátására és végrehajtására. Általában a bűncselekmények kivizsgálása és tárgyalása terén illetékes igazságügyi hatóságaik tartoztak ide.

3.1.1. *Kibocsátó igazságügyi hatóság (6. cikk (1) bekezdés)*

A Bíróság ítélete szerint a kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdésében szereplő „igazságügyi hatóság” kifejezés nem szorítkozik kizárólag a tagállami bírákra vagy bíróságokra, hanem ennél tágabban kell értelmezni, hogy a hatálya alá tartozzanak az adott tagállam büntető igazságszolgáltatásában részt vevő hatóságok is. Következésképpen az ügyészségek kibocsátó igazságügyi hatóságnak minősülnek, feltéve, hogy nem áll fenn annak a veszélye, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátásáról szóló határozat elfogadásával kapcsolatban valamely konkrét ügyben közvetlenül vagy közvetve a végrehajtó hatalom – például az igazságügyi miniszter –

[26] A kerethatározat 34. cikkének (1) bekezdése alapján a tagállamoknak 2003. december 31-ig kellett a kerethatározatot átültetniük a nemzeti jogukba. Az EU-hoz később (2004-ben, 2007-ben vagy 2013-ban) csatlakozott tagállamok esetében az átültetés határideje a csatlakozásuk időpontja volt. A tagállamok több mint fele betartotta az átültetési határidőket.

[27] 2014. április 1-jén, 2014. november 20-án, 2016. július 7-én, 2017.október 17-én és 2019. május 7-én.

utasításainak vannak alárendelve[28]. Ezenkívül a Bíróság tisztázta, hogy az „igazságügyi hatóság” fogalma nem értelmezhető úgy, hogy az az adott tagállam rendőrségét[29] vagy valamely végrehajtó hatalmi szervét, például az igazságügyi minisztériumot[30] is magában foglalja.

Mivel fennáll annak a lehetősége, hogy a végrehajtó hatalom utasítja ügyészeit, néhány tagállam nemrégiben bíróságokat vagy bírákat jelölt ki illetékes kibocsátó hatóságként[31], hogy eleget tegyen a C-508/18. és C-82/19. PPU. sz. *OG* és *PI* egyesített ügyekben[32] hozott ítéletnek, valamint a C-509/18. sz. *PF* ügyben[33] hozott ítéletnek.

Jelenleg a tagállamok felében kizárólag bíróságok vagy bírák jogosultak európai elfogatóparancs kibocsátására. Néhány tagállamban teljes egészében az ügyészségek feladata az európai elfogatóparancs kibocsátása. Több tagállam bíróságokat és ügyészségek egyaránt kijelölt kibocsátó hatóságként. Ezenkívül e tagállamok némelyike különböző hatóságokat jelölt ki attól függően, hogy milyen szakaszban (pl. vádemelést megelőző vagy vádemelést követő, illetve tárgyalást megelőző vagy tárgyalási szakaszban) van a büntetőeljárás, illetve hogy mi a célja az európai elfogatóparancsnak (büntetőeljárás vagy büntetés-végrehajtás). Az egyik tagállamban a bíróság az európai elfogatóparancs kibocsátására irányuló ügyészségi javaslatot támogatja[34]. Az egyik tagállam illetékes hatóságként ügyészségét és büntetőjogi szankciós hivatalát jelölte ki. Néhány tagállam egy konkrét szervet jelölt ki (pl. a legfőbb ügyészséget).

3.1.2. *Végrehajtó igazságügyi hatóság (6. cikk (2) bekezdés)*

A tagállamok nagy többsége bíróságokat (pl. fellebbviteli bíróságokat; kerületi bíróságokat; legfelsőbb bíróságokat) vagy bírákat jelölt ki illetékes végrehajtó hatóságként. Az egyik tagállam például egy fiatalkorúakra szakosodott bírót jelölt ki a kiskorúakra vonatkozó európai elfogatóparancs tekintetében; egy másik tagállam pedig két különböző szervet jelölt ki, attól függően, hogy a személy beleegyezik-e az átadásába vagy sem. Néhány tagállam ügyészségeket jelölt ki. Néhány tagállam bíróságokat és ügyészségeket egyaránt kijelölt. Egyes tagállamok egy konkrét szervet jelöltek ki (pl. a legfőbb ügyészséget vagy a legfelsőbb bíróságot).

3.1.3. *Központi hatóságok (7. cikk)*

A 7. cikk lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy az illetékes igazságügyi hatóságok támogatására egy vagy több központi hatóságot jelöljenek ki, amelyet az európai elfogatóparancsok hatósági továbbításával és fogadásával, továbbá az ezekkel kapcsolatos egyéb hivatalos levelezéssel bíznak meg.

Jelentős számú tagállam a 7. cikk (1) bekezdésével összhangban egy központi hatóságot jelölt ki. A legtöbb esetben ez az igazságügyi minisztérium volt. Néhány tagállam több

[28] *Vö.* a Bíróság 2019. május 27-i ítélete, OG és PI, C- 508/18 C- 82/19. PPU, ECLI:EU:C:2019:456, valamint PF, C-509/18, ECLI:EU:C:2019:457; a Bíróság 2019. december 12-i ítélete, JR és YC, C-566/19 PPU és C-626/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1077, és XD, C-625/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1078, valamint ZB, C-627/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1079.
[29] *Vö.* a Bíróság 2016. november 10-i ítélete, Poltorak, C-452/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:858.
[30] *Vö.* a Bíróság 2016. november 10-i ítélete, Kovalkovas, C-477/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:861.
[31] A 2019. évi uniós igazságügyi eredménytábla: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/justice_scoreboard_2019_en.pdf, 51–52. o.
[32] *Vö.* a Bíróság 2019. május 27-i ítélete, OG és PI, C-508/18. és C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456.
[33] *Vö.* a Bíróság 2019. május 27-i ítélete, PF, C-509/18, ECLI:EU:C:2019:457.
[34] *Vö.* a Bíróság 2019. október 9-i ítélete, NJ, C-489/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:849.

központi hatóságot jelölt ki (pl. három központi hatóságot: az igazságügyi minisztérium mellett a főügyészt és a rendőr-főkapitányságot vagy a szövetségi belügyminisztériumot és a szövetségi bűnügyi rendőrséget).

Néhány tagállam a kijelölt központi hatóság(ok) számára a 7. cikk (2) bekezdése alapján nem engedélyezett további hatásköröket is biztosított (pl. a központi hatóságok felelősek a beérkező európai elfogatóparancs előzetes jóváhagyásáért; illetve a központi hatóság bizonyos feltételek mellett elhalaszthatja az átadásról szóló határozat végrehajtását).

3.2. Nyelvhasználati szabályok (8. cikk (2) bekezdés)

A 8. cikk (2) bekezdése szerint az illetékes kibocsátó hatóságnak le kell fordítania az európai elfogatóparancsot a végrehajtó tagállam hivatalos nyelvére vagy nyelveire. A tagállamok nyilatkozhatnak úgy, hogy egy vagy több más hivatalos uniós nyelven készült fordítást is elfogadnak.

A tagállamok több mint fele helyezett letétbe olyan nyilatkozatot, amelyben kijelentette, hogy a sajátjukon kívül más hivatalos nyelveken (jellemzően angolul) is elfogadják az európai elfogatóparancsot[35]. Néhány tagállam más tagállamok kölcsönös kötelezettségvállalásától tette függővé nyilatkozatát. Néhány tagállam az egyes szomszédos tagállamokból érkező európai elfogatóparancsok tekintetében preferenciális nyelvi rendszert vezetett be.

3.3. Az európai elfogatóparancs meghatározása, valamint az alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának kötelezettsége (1. cikk)

3.3.1. *Fogalommeghatározás (1. cikk (1) bekezdés)*

Minden tagállam átültette a kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdését, amely kimondja, hogy az európai elfogatóparancs egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat[36], amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja.

A legtöbb tagállam kifejezetten igazságügyi hatósági határozatként hivatkozik az európai elfogatóparancsra, és szinte az összes tagállam kifejezetten kimondta, hogy az európai elfogatóparancsot büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából kell alkalmazni. Mindazonáltal ami a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsokat illeti, néhány tagállam eltért a kerethatározattól, mivel a büntetőeljárási célok vonatkozásában szűkebb megközelítést alkalmazott, előírva, hogy az európai elfogatóparancsnak a „tárgyalásra érettnek” kell lennie[37]. Minden tagállam hivatkozik a „szabadságvesztés-

[35] Kézikönyv az Európai elfogatóparancs kibocsátásáról és végrehajtásáról (HL C 335., 2017.10.6., 1. o.): https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=HU, 74–75. o.

[36] *Vö.* a Bíróság 2016. november 10-i ítélete, Poltorak, C-452/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:858; Kovalkovas, C-477/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:861, valamint a Bíróság 2019. október 9-i ítélete, NJ, C-489/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:849.

[37] A tárgyalásra való érettség azt jelenti, hogy határozatot hoztak arról, hogy az adott személyt bűncselekménnyel vádolják és bűncselekmény elkövetése miatt bíróság elé állítják.

büntetésre”; néhányan azonban nem hivatkoznak kifejezetten a „szabadságelvonással járó intézkedésre”.

3.3.2. *Az alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának kötelezettsége (1. cikk (3) bekezdés, valamint (10), (12) és (13) preambulumbekezdés)*

Az 1. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy a kerethatározat nem érinti az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét[38]. Az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikke az Európai Unió Alapjogi Chartájára[39], az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre[40], valamint a tagállamok közös alkotmányos hagyományaira hivatkozik.

A (10) preambulumbekezdés szerint az európai elfogatóparancs szabályozása a tagállamok közötti nagy fokú bizalomra épül. Végrehajtása csak abban az esetben függeszthető fel, ha valamely tagállam súlyosan és tartósan megsérti az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében[41] rögzített alapelveket, és ezt az Európai Tanács az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkének (2) bekezdése[42] szerint, az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkének (3) bekezdésében[43] rögzített következményekkel megállapítja[44].

A (12) preambulumbekezdés úgy rendelkezik, hogy a kerethatározat egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely tiltja olyan személy átadásának megtagadását, aki ellen európai elfogatóparancsot bocsátottak ki, amennyiben objektív okok alapján feltehető, hogy az elfogatóparancs kibocsátására azért került sor, hogy az adott személyt neme, faji vagy vallási hovatartozása, etnikai származása, állampolgársága, anyanyelve, politikai meggyőződése vagy szexuális irányultsága alapján vonják büntetőeljárás alá vagy büntessék meg, illetve feltehető, hogy helyzetét bármely fenti körülmény hátrányosan befolyásolhatja. A (12) preambulumbekezdés azt is kimondja, hogy a kerethatározat nem képezi akadályát annak, hogy a tagállamok a szabályszerű bírósági eljárásra, az egyesülési szabadságra, a sajtószabadságra és az egyéb médiára kiterjedő szólásszabadságra vonatkozó alkotmányos szabályaikat alkalmazzák.

A (13) preambulumbekezdés az Európai Unió Alapjogi Chartája 4. cikkét és 19. cikkének (2) bekezdését tükrözi, és kimondja, hogy senkit nem lehet kitoloncolni, kiutasítani vagy kiadni olyan államba, ahol komoly veszélye van annak, hogy őt halálbüntetésnek, kínzásnak vagy egyéb embertelen vagy megalázó bánásmódnak, illetve ilyen büntetésnek vetik alá[45].

---

[38] HL C 326., 2012.10.26., 13. o.
[39] HL C 326., 2012.10.26., 391. o.
[40] Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-i egyezmény (Európa Tanács Szerződéseinek Tára, 005. szám).
[41] Az Európai Unió működéséről szóló szerződés módosításai előtt: a 6. cikk (1) bekezdése.
[42] Az Európai Unió működéséről szóló szerződés módosításai előtt: a 7. cikk (1) bekezdése.
[43] Az Európai Unió működéséről szóló szerződés módosításai előtt: a 7. cikk (2) bekezdése.
[44] *Vö.* A Bíróság 2018. július 25-i ítélete, LM, C-216/18. PPU, ECLI:EU:C:2018:586.
[45] *Vö.* a Bíróság 2016. április 5-i ítélete, Aranyosi és Căldăraru,C-404/15 és C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, 104. pont; a Bíróság 2016. szeptember 6-i ítélete, Petruhhin, C-182/15, ECLI:EU:C:2016:630, 60. pont; a Bíróság 2017. szeptember 6-i végzése, Schotthöfer & Steiner és Adelsmayr, C-473/15, ECLI:EU:C:2017:633, 27. pont; a Bíróság 2018. július 25-i ítélete, ML, C-220/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:589; a Bíróság 2019. október 15-i ítélete, Dorobantu, C-128/18, ECLI:EU:C:2019:857), valamint a Bíróság 2020. április 2-i ítélete, IN, C-897/19 PPU, ECLI:EU:C:2020:262, 63–68. pont.

Ezek a rendelkezések mind a kibocsátó, mind végrehajtó tagállamként eljáró tagállamokra vonatkoznak[46].

A tagállamok nagy többsége kifejezetten átültette az alapvető jogok és az alapvető jogelvek tiszteletben tartásának kötelezettségét, néhányan általános értelemben, míg mások külön hivatkozva a (12) és (13) preambulumbekezdésben említett jogokra. Egyes nemzeti átültetések például általában az emberi jogokról és alapvető szabadságokról szóló szerződésekre[47] és/vagy az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkére hivatkoznak. Néhány tagállam úgy ültette át a kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdését, hogy kizárólag az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre hivatkozott, és elmulasztott hivatkozni az Európai Unió Alapjogi Chartájára.

Egyes tagállamok a nemzeti alkotmányra is hivatkoznak. A nemzeti alkotmányra való hivatkozás azonban túlmutathat a kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdésén, már csak azért is, mert az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikke csak a tagállamok által közösen osztott alkotmányos elvekre hivatkozik. A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a tagállamok nem követelhetik meg egy másik tagállamtól az alapvető jogoknak az uniós jog által biztosítottnál magasabb szintű nemzeti védelmét[48].

Emellett néhány tagállam a végrehajtási rendelkezéseiben nem hivatkozik kifejezetten az alapvető jogokra és az alapvető jogelvekre, mivel alkotmányos jogszabályaik az alapvető jogok és az alapvető jogelvek tiszteletben tartására kötelezik őket.

Jóllehet a kerethatározat nem tartalmaz erre vonatkozó rendelkezést, a legtöbb tagállam – az alapvető jogok megsértését véve alapul, illetve a (12) és (13) preambulumbekezdésben említett jogok (pl. faji vagy vallási hovatartozás, nemzetiség vagy politikai meggyőződés alapján történő) megsértésére hivatkozva – kifejezetten rendelkezik a végrehajtás kötelező megtagadásának okairól.

3.4. Európai elfogatóparancs kibocsátása (2. cikk (1) bekezdés és 8. cikk (1) bekezdés)

3.4.1. *Az európai elfogatóparancs alkalmazási köre és kibocsátásának feltételei (2. cikk (1) bekezdés)*

Európai elfogatóparancs olyan cselekmények esetén bocsátható ki, amelyeknél a kibocsátó tagállam joga szerint a büntetési tétel felső határa legalább tizenkét havi szabadságvesztés vagy szabadságelvonással járó intézkedés, illetve ha a szabadságvesztést kiszabó ítéletet vagy a szabadságelvonással járó intézkedést már meghozták, ennek időtartama legalább négy hónap.

---

[46] *Vö.* a Bíróság 2013. január 29-i ítélete, Radu, C-396/11, ECLI:EU:C:2013:39, 39–43. pont; a Bíróság 2015. július 16-i ítélete, Lanigan, C-237/15 PPU, ECLI:EU:C:2015:474, 53. és 54. bekezdés, valamint a Bíróság 2018. december 6-i ítélete, IK, C-551/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:991, 66. és 67. pont.

[47] Pl. az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény; a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód elleni, 1984. december 10-i egyezmény; a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (1966. december 16.); a menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-i egyezmény.

[48] *Vö.* a Bíróság 2013. február 26-i ítélete, Melloni, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, 63. pont, valamint a Bíróság 2019. október 15-i ítélete, Dorobantu, C-128/18, ECLI:EU:C:2019:857, 79. pont.

A legtöbb tagállam megfelelően átültette ezt a rendelkezést. Néhány tagállam azonban nem biztosított kifejezetten mérlegelési jogkört az illetékes kibocsátó igazságügyi hatóságai számára annak megvizsgálásához, hogy az egyes ügyek konkrét körülményeire tekintettel arányos-e az európai elfogatóparancs kibocsátása[49].

Néhány tagállam szűkebb alkalmazási körről rendelkezett az igazságügyi hatóságok által kibocsátható európai elfogatóparancsok arányosságának[50] kezelését illetően (pl. magasabb küszöbértékek előírása; annak előírása, hogy a négy hónapos időtartamot továbbra is le kell tölteni, illetve annak előírása, hogy az európai elfogatóparancsnak az igazságszolgáltatás érdekét kell szolgálnia).

A kerethatározat nem rendelkezik az átadásról a 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott küszöbértéknél alacsonyabb büntetéssel büntethető bűncselekmények esetében, amikor ezek a bűncselekmények az e küszöböt elérő fő bűncselekményekhez kapcsolódnak[51]. A gyakorlatban egyes tagállamok úgy döntöttek, hogy lehetővé teszik az átadást ilyen esetekben, ellenben más tagállamok nem tették lehetővé[52].

Ezenkívül néhány tagállam kifejezetten módosította az alkalmazási kört az előzetes letartóztatás alternatívájaként felügyeleti intézkedések elrendeléséről szóló 2009/829/IB tanácsi kerethatározattal[53] összhangban annak érdekében, hogy az európai elfogatóparancs a felügyeleti intézkedés megsértése esetén még akkor is kibocsátható legyen, ha nem teljesül a 12 hónapos küszöbérték.

3.4.2. *Az európai elfogatóparancs tartalmára vonatkozó követelmények és a jogvédelem első szintje (8. cikk (1) bekezdés)*

A kerethatározat 8. cikkének (1) bekezdése meghatározza az európai elfogatóparancs tartalmára vonatkozó követelményeket[54]. Ez különösen a következőket foglalja magában:

- annak tanúsítása, hogy végrehajtható igazságügyi hatósági határozat[55] (például nemzeti elfogatóparancs) áll rendelkezésre, amelynek el kell térnie magától az európai elfogatóparancstól annak érdekében, hogy biztosítható legyen a bírói jogvédelem első szintje[56];
- a bűncselekmény jellege és jogi minősítése;

[49] *Vö.* a Bíróság 2019. május 27-i ítélete, OG és PI, C-508/18 és C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456, 71. és 75. pont.

[50] A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i tanácsi kerethatározat 2007-től való végrehajtásáról, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DC0175&from=HU, 7–8. o.

[51] Az 1957. december 13-i európai kiadatási egyezmény (Európai szerződések sorozat, 024. szám) tartalmaz járulékos bűncselekményekre vonatkozó rendelkezést.

[52] Kézikönyv az Európai elfogatóparancs kibocsátásáról és végrehajtásáról (HL C 335., 2017.10.6., 1. o.): https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=HU, 82. o.

[53] A Tanács 2009/829/IB kerethatározata (2009. október 23.) a kölcsönös elismerés elvének az Európai Unió tagállamai közötti, az előzetes letartóztatás alternatívájaként felügyeleti intézkedéseket elrendelő határozatokra történő alkalmazásáról (HL L 294., 2009.11.11., 20. o.).

[54] *Vö.* a Bíróság 2008. december 1-jei ítélete Leymann és Pustovarov, C-388/08 PPU, ECLI:EU:C:2008:669, 52. és 53. pont, valamint a Bíróság 2018. január 23-i ítélete, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, 57–59. pont.

[55] *Vö.* a Bíróság 2016. június 1-jei ítélete, Bob-Dogi, C-241/15, ECLI:EU:C:2016:385, 54. és 58. pont, valamint 2016. november 10-i ítélete, Özçelik, C-453/16. PPU, ECLI:EU:C:2016:860, 33–37. pont.

[56] *Vö.* a Bíróság 2016. június 1-jei ítélete, Bob-Dogi, C-241/15, ECLI:EU:C:2016:385, 55. és 56. pont; a Bíróság 2019. május 27-i ítélete, OG és PI, C-508/18 és C-82/19. PPU, ECLI:EU:C:2019:456, 66. és 67. pont, valamint a Bíróság 2019. május 27-i ítélete, PF, C-509/18, ECLI:EU:C:2019:457, 44. és 45. pont.

– a bűncselekmény elkövetése körülményeinek ismertetése, ezen belül az időpont, a hely, a keresett személy bűncselekményben való részvételének módja és a kiszabott büntetés[57].

Csaknem az összes tagállam teljes mértékben és megfelelően átültette a kerethatározat 8. cikkének (1) bekezdését, és közülük viszonylag sokan szó szerint ültették át a 8. cikk (1) bekezdését. Az egyik tagállam azt írja elő, hogy az európai elfogatóparancshoz további dokumentumokat kell csatolni (pl. az alkalmazandó rendelkezések másolatát; az európai elfogatóparancs alapjául szolgáló tényekre vonatkozó jelentést; a bizonyítékok forrásaira vonatkozó információkat).

3.5. A kibocsátó igazságügyi hatóság és a végrehajtó igazságügyi hatóság közötti közvetlen kapcsolat (10. cikk (5) bekezdés és 15. cikk (2) bekezdés)

A 10. cikk (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtásához szükséges bármilyen irat továbbításával vagy hitelességével kapcsolatos összes nehézséget az érintett igazságügyi hatóságok közvetlenül vagy adott esetben a tagállamok központi hatóságainak bevonásával hárítják el (vö. 3.1.) A tagállamok több mint fele megfelelően átültette a 10. cikk (5) bekezdését; néhány tagállamban azonban nem sikerült azonosítani a vonatkozó rendelkezéseket, és ugyancsak néhány tagállam csak részben ültette át e rendelkezést (pl. kifejezetten foglalkozik az eredetiség kérdésével, a továbbítás kérdésével viszont már nem).

A 15. cikk (2) bekezdésével összhangban, ha a végrehajtó igazságügyi hatóság úgy ítéli meg, hogy a kibocsátó tagállam által közölt információk nem elégségesek ahhoz, hogy az átadás kérdésében határozzon, kérnie kell, hogy a szükséges kiegészítő információkat soron kívül bocsássák a rendelkezésére[58]. Ez különösen igaz a kerethatározat 3–5. cikkére (a végrehajtás megtagadásának okai (vö. 3.8.) és garanciák (vö. 3.9.)) és 8. cikkére (tartalom (vö. 3.4.2.))[59]. A végrehajtó igazságügyi hatóság határidőt állapíthat meg e tájékoztatás kézhezvételére, figyelembe véve a 17. cikkben meghatározott határidők betartásának szükségességét (vö. 3.13.). Számos tagállam megfelelően ültette át ezt a rendelkezést. Egyes tagállamok ugyan nem hivatkoznak kifejezetten a sürgősségre, de kikötik, hogy rögzíteni kell a határidőt. Az egyik tagállam választhatóként ültette át ezt a rendelkezést. Két tagállamban azonban nem sikerült azonosítani a vonatkozó rendelkezéseket.

[57] *Vö.* a Bíróság 2008. december 1-jei ítélete, Leymann és Pustovarov, C-388/08 PPU, ECLI:EU:C:2008:669, 52. pont; a Bíróság 2018. december 6-i ítélete, IK, C-551/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:991, valamint a Bíróság 2020. március 3-i ítélete, X, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, 37. pont.

[58] *Vö.* a Bíróság 2016. április 5-i ítélete Aranyosi és Căldăraru, C-404/15 és C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, 95. és 96. pont; a Bíróság 2016. június 1-jei ítélete, Bob-Dogi, C-241/15, ECLI:EU:C:2016:385, 65. pont; a Bíróság 2018. január 23-i ítélete, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, 60. és 61. pont; a Bíróság 2018. július 25-i ítélete, ML, C-220/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:589, 63. pont, valamint a Bíróság 2019. október 15-i ítélete, Dorobantu, C-128/18, ECLI:EU:C:2019:857, 67. pont.

[59] *Vö.* a Bíróság 2017. december 22-i ítélete, Ardic, C-571/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:1026, 91. pont.

3.6. Európai elfogatóparancs végrehajtása (1. cikk (2) bekezdés)

A végrehajtó igazságügyi hatóság általánosságban minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és a kerethatározat rendelkezéseivel összhangban köteles végrehajtani (1. cikk (2) bekezdés)[60].

A tagállamok kevesebb mint fele hivatkozott jogszabályaiban kifejezetten a kölcsönös elismerés elvére. Két tagállam puha jogi eszközökben hivatkozott erre az elvre. Néhány tagállam ehelyett a viszonosság elvére hivatkozott. Néhány másik tagállam esetében semmilyen konkrét átültető rendelkezést nem sikerült azonosítani. Azokban az esetekben, amikor a kerethatározatot átültető nemzeti jogszabályokban nem említik meg kifejezetten a kölcsönös elismerés elvét, ez az átültető jogszabályok szerkezetéből is fakadhat. A végrehajtás megtagadása okainak átültetése azonban konkrétan arra enged következtetni, hogy a kölcsönös elismerés elvét számos tagállamban nem tartják be teljes mértékben (vö. 3.8.).

3.7. Kettős büntethetőség (2. cikk (2) és (4) bekezdés)

3.7.1. *Azon 32 bűncselekmény listája, amelyek esetében a kettős büntethetőség mérlegelése nélkül átadásra kerül sor (2. cikk (2) bekezdés)*

A 2. cikk (2) bekezdése felsorolja azt a 32 bűncselekményfajtát, amelyek esetében az átadásra a kettős büntethetőség mérlegelése nélkül is sor kerülhet, ha azoknál a kibocsátó tagállam joga szerint a kibocsátó tagállamban a büntetési tétel felső határa legalább háromévi szabadságvesztés vagy szabadságelvonással járó intézkedés[61].

A 32 bűncselekmény egyes kategóriáit uniós szinten az Európai Unió működéséről szóló szerződés 83. cikke alapján bizonyos mértékben összehangolták[62].

A tagállamok többsége szó szerint átültette a 2. cikk (2) bekezdését. Néhány tagállam nemzeti jogszabályaiban közvetlenül hivatkozik a 2. cikk (2) bekezdésére. Két tagállam azonban a 32 bűncselekmény felsorolását érintő jelentős változtatásokat vezetett be (pl. szűkítette bizonyos kategóriák hatályát vagy nem ültette át az összes kategóriát). Ezenfelül néhány tagállam a kettős büntethetőség mérlegeléséről rendelkezett a saját állampolgárait érintő esetekben. Az egyik tagállam úgy rendelkezik, hogy a legalább

[60] *Vö.* a Bíróság 2013. február 26-i ítélete, Melloni, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, 36. pont. a Bíróság 2013. május 30-i ítélete, Jeremy F, C-168/13, ECLI:EU:C:2013:358, 34. pont, valamint a Bíróság 2016. április 5-i ítélete, Aranyosi és Căldăraru, C-404/15 és C-659/15 PPU, 79. pont.

[61] *Vö.* a Bíróság 2007. május 3-i ítélete, Advocaten voor de Wereld, C-303/05, ECLI:EU:C:2007:261, 48–60. pont, valamint a Bíróság 2020. március 3-i ítélete, X, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, 36–39. pont.

[62] Például: **pénzügyi bűncselekmények**: Az Európai Parlament és a Tanács 2014/62/EU irányelve (2014. május 15.) az euró és más pénznemek hamisítás elleni, büntetőjog általi védelméről, valamint a 2000/383/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 151., 2014.5.21., 1. o.); **terrorizmus**: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/541 irányelve (2017. március 15.) a terrorizmus elleni küzdelemről, a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról, valamint a 2005/671/IB tanácsi határozat módosításáról (HL L 88., 2017.3.31., 6. o.); **kiberbűnözés**: Az Európai Parlament és a Tanács 2013/40/EU irányelve (2013. augusztus 12.) az információs rendszerek elleni támadásokról és a 2005/222/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 218., 2013.8.14., 8. o.); valamint **emberkereskedelem**: Az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 101., 2011.4.15., 1. o.).

háromeves küszöbérték mérlegelésekor nem kell figyelembe venni a súlyosító körülményeket abban az esetben, ha végrehajtó tagállamként jár el.

3.7.2. *A kettős büntethetőség mérlegelése (2. cikk (4) bekezdés)*

A végrehajtó igazságügyi hatóság a kettős büntethetőséget olyan bűncselekmények esetében is mérlegelheti, amelyek nem szerepelnek a felsorolt 32 bűncselekmény között, illetve olyan bűncselekmények esetében is, amelyek szerepelnek ugyan a felsorolásban, de nem teljesül a háromeves küszöbérték[63]. Következésképpen az átadás feltételéül szabható, hogy azok a cselekmények, amelyek miatt az európai elfogatóparancsot kibocsátották, a végrehajtó tagállam joga szerint – tényállási elemeiktől és minősítésüktől függetlenül – bűncselekménynek minősüljenek[64] (2. cikk (4) bekezdés). Minden tagállam átültette a kerethatározat 2. cikkének (4) bekezdését. Néhány tagállamban azonban nem sikerült azonosítani azokat a vonatkozó rendelkezéseket, amelyek a végrehajtás megtagadásának okaként a kettős büntethetőség hiányához kapcsolódnak (vö. 3.8.2.).

A legtöbb tagállam nem ültette át kifejezetten azt, hogy a végrehajtó tagállam joga szerinti vonatkozó bűncselekmény tekintetében – „tényállási elemeitől és minősítésétől függetlenül" – mérlegelni kell a kettős büntethetőséget.

Sőt, néhány tagállam további feltételeket szabott (pl. előírta, hogy a kettős büntethetőség mérlegelésének tárgyát képező bűncselekmény a kibocsátó és a végrehajtó tagállamban egyaránt 12 hónapig tartó szabadságvesztéssel legyen büntetendő[65]; vagy előírta, hogy annak a végrehajtó tagállam joga szerinti vétségnek vagy bűncselekménynek kell minősülnie; vagy a legalább 12 hónapos küszöbérték mérlegelésénél kizárta a súlyosító körülményeket; vagy a végrehajtás céljából kibocsátott európai elfogatóparanccsal kapcsolatos követelményként előírta, hogy a négy hónapos időtartamot továbbra is le kell tölteni).

3.8. A végrehajtás megtagadásának okai (3., 4. és 4a. cikk)

Az 1. cikk (2) bekezdésében előírt, európai elfogatóparancs végrehajtására vonatkozó általános kötelezettséget az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának kötelező és mérlegelhető okai korlátozzák (a kerethatározat 3., 4. és 4a. cikke). Ezeket az okokat a kerethatározat kimerítően felsorolja[66]. Ami a végrehajtás mérlegelhető megtagadásának okait illeti, a végrehajtó igazságügyi hatóság csak azokra hivatkozhat, amelyeket nemzeti jogába átültetett[67]. Ezenkívül az európai elfogatóparancs végrehajtásának megtagadása kivételnek tekintendő, amelyet szigorúan kell értelmezni[68].

Az értékelésből azonban az derül ki, hogy a tagállamoknak több mint a fele a végrehajtás megtagadásának további okairól rendelkezett (pl. a következők alapján: alapvető jogok (vö. 3.3.2.), politikai bűncselekmények, az arányosság elve, a végrehajtó tagállamban bevezetett további küszöbértékek (vö. 3.7.2.), a tárgyalásra való érettség követelménye

[63] *Vö.* a Bíróság 2020. március 3-i ítélete, X, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, 42. pont.
[64] *Vö.* a Bíróság 2017. január 11-i ítélete, Grundza, C-289/15, ECLI:EU:C:2017:4, 35., 38. és 49. pont.
[65] *Vö.* a Bíróság 2015. szeptember 25-i végzése, A, C-463/15, ECLI:EU:C:2015:634.
[66] *Vö.* a Bíróság 2009. október 6-i ítélete, WolzenburgC-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, 57. pont, valamint a Bíróság 2016. április 5-i ítélete, Aranyosi és Căldăraru, C-404/15 és C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, 80. pont.
[67] *Vö.* a Bíróság 2017. június 29-i ítélete, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 21. pont.
[68] Vö. a Bíróság 2017. június 29-i ítélete, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 19. pont, valamint a Bíróság 2017. augusztus 10-i ítélete, Tupikas, C-270/17. PPU, ECLI:EU:C:2017:628, 50. pont.

(vö. 3.3.1.) vagy a bűnösség jele, ha a keresett személy nem egyezik bele, a végrehajtó tagállam biztonságát, közrendjét vagy egyéb alapvető érdekeit fenyegető veszély).

Ezenkívül néhány tagállam további követelményeket és korlátozásokat írt elő saját állampolgáraival kapcsolatban (pl. saját állampolgárok tekintetében a kettős büntethetőség mérlegelése).

3.8.1. *A végrehajtás kötelező megtagadásának okai*

Ha a végrehajtás kötelező megtagadásának egy vagy több oka fennáll, a végrehajtó igazságügyi hatóságnak meg kell tagadnia az európai elfogatóparancs végrehajtását (3. cikk).

- **Közkegyelem (3. cikk 1. pont)**

A végrehajtást meg kell tagadni abban az esetben, ha az európai elfogatóparancs alapjául szolgáló bűncselekmény a végrehajtó tagállamban közkegyelem alá tartozik. Másik előírás, hogy a végrehajtó tagállamnak saját büntetőjoga szerint joghatósága legyen a bűncselekmény üldözésére. Csaknem az összes tagállam átültette a 3. cikk 1. pontját. Az egyik tagállamban nem sikerült azonosítani a vonatkozó rendelkezéseket. Néhány tagállam „közkegyelem" helyett „kegyelemre" hivatkozott, vagy mindkettőt megemlítette.

- ***Ne bis in idem* (3. cikk 2. pont)**

A végrehajtást meg kell tagadni, ha a végrehajtó igazságügyi hatóságot arról tájékoztatják, hogy a keresett személyt valamely tagállam ugyanazon cselekményért már jogerősen elítélte[69] (az *idem* követelménye[70] az uniós jog önálló fogalmaként[71]). Előírás az is, hogy ha az ítéletet már meghozták, ezt az ítéletet végrehajtották vagy a végrehajtása folyamatban van, vagy az ítélkező tagállam joga szerint az már nem hajtható végre (végrehajtási követelmények[72]).

Minden tagállam átültette a 3. cikk 2. pontját. Néhány tagállam azonban „ugyanazon bűncselekmény" helyett „ugyanazon cselekményre" hivatkozott[73]. Ami a végrehajtási követelményeket illeti, több tagállam nem ültette át mindhárom alternatív kritériumot.

---

[69] *Vö.* a Bíróság 2003. február 11-i ítélete, Gözütok és Brügge, C-187/01, ECLI:EU:C:2003:87; a Bíróság 2005. március 10-i ítélete, Miraglia, C-469/03, ECLI:EU:C:2005:156; a Bíróság 2006. szeptember 28-i ítélete, van Straaten, C-150/05, ECLI:EU:C:2006:614; a Bíróság 2008. december 22-i ítélete, Turanský, C-491/07, ECLI:EU:C:2008:768; a Bíróság 2010. november 16-i ítélete, Mantello, C-261/09,ECLI:EU:C:2010:683; a Bíróság 2014. június 5-i ítélete, M, C-398/12, ECLI:EU:C:2014:1057; a Bíróság 2016. június 29-i ítélete, Kossowski, C-486/14, ECLI:EU:C:2016:483), valamint a Bíróság 2018. július 25-i ítélete, AY, C-268/17, ECLI:EU:C:2018:602.

[70] *Vö.* a Bíróság 2006. március 9-i ítélete, Van Esbroeck, C-436/04, ECLI:EU:C:2006:165. a Bíróság 2006. szeptember 28-i ítélete, van Straaten, C-150/05, ECLI:EU:C:2006:614; a Bíróság 2006. szeptember 28-i ítélete Gasparini és tásai, C-467/04, ECLI:EU:C:2006:610; a Bíróság 2007. júliusi 18-i ítélete, Kretzinger, C-288/05, ECLI:EU:C:2007:441; a Bíróság 2007. júliusi 18-i ítélete, Kraaijenbrink, C-367/05, ECLI:EU:C:2007:444; valamint a Bíróság 2010. november 16-i ítélete, Mantello, C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683;

[71] *Vö.* a Bíróság 2010. november 16-i ítélete, Mantello, C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683, 38. pont.

[72] *Vö.* a Bíróság 2003. február 11-i ítélete, Gözütok és Brügge, C-187/01, ECLI:EU:C:2003:87; a Bíróság 2007. júliusi 18-i ítélete, Kretzinger, C-288/05, ECLI:EU:C:2007:441; a Bíróság 2008. december 11-i ítélete, Bourquain, C-297/07, ECLI:EU:C:2008:708, valamint a Bíróság 2014. május 27-i ítélete, Spasic, C- 129/14. PPU, ECLI:EU:C:2014:586.

[73] Ugyanez a megjegyzés vonatkozik a kerethatározat többi idevágó cikkére, pl. a 4, cikk 2., 3. és 5. pontjára is, amely „ugyanazon cselekményekre" hivatkozik.

- **A büntethetőségi korhatár alatti életkor (3. cikk 3. pont)**

A végrehajtást meg kell tagadni abban az esetben, ha a keresett személy a végrehajtó tagállam joga szerint életkora miatt nem vonható büntetőjogi felelősségre az európai elfogatóparancs alapjául szolgáló cselekményekért[74]. A 3. cikk 3. pontjának átültetésével kapcsolatban nem merült fel probléma, annak ellenére sem, hogy a büntetőjogi felelősség korhatára tagállamonként eltérő lehet.

3.8.2. *A végrehajtás mérlegelhető megtagadásának okai (4. és 4a. cikk)*

A kerethatározat 4. és 4a. cikke a végrehajtás megtagadását illetően nyolc mérlegelhető okról rendelkezik. A tagállamok nem kötelesek átültetni a végrehajtás megtagadásának mérlegelhető okait[75].

Néhány tagállam a 4. cikkből csupán bizonyos okokat ültetett át. Ráadásul számos tagállam kötelezővé tette az összes átültetett okot, nem biztosítva mérlegelési jogkört a végrehajtó hatóságai számára. Csupán néhány tagállam tette mérlegelhetővé az összes átültetett okot. Ezenfelül néhány tagállam a 4. és 4a. cikkből egyes okokat mérlegelhető okként, más okokat pedig kötelező okként ültetett át.

- **A kettős büntethetőség hiánya (4. cikk 1. pont)**

Az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadható, ha a 2. cikk (4) bekezdésében említett esetekben (vö. 3.7.2.) az európai elfogatóparancs alapjául szolgáló cselekmény a végrehajtó tagállam joga szerint nem minősül bűncselekménynek[76], az adókkal és illetékekkel, vámokkal és devizával kapcsolatos bűncselekmények (adóügyi bűncselekmények) kivételével. Ráadásul a 4. cikk 1. pontja kizárólag a felsorolt 32 bűncselekmény között nem szereplő azon bűncselekményekre vonatkozik, amelyek esetében a kettős büntethetőséget nem kell mérlegelni, ha teljesül a hároméves küszöbérték[77] (2. cikk (2) bekezdés).

Néhány tagállamban nem sikerült azonosítani a vonatkozó rendelkezéseket annak ellenére, hogy a 2. cikk (4) bekezdését átültették (vö. 3.7.1.). Néhány tagállam mérlegelhető okként, míg megint néhány tagállam a végrehajtás megtagadásának kötelező okaként ültette át a 4. cikk 1. pontját.

A legtöbb tagállam átültette az adókkal és illetékekkel, vámokkal és devizával kapcsolatos adóügyi bűncselekményekre vonatkozó kivételt. Egyes tagállamok azonban csak részben ültették át e kivételt (pl. kihagyva a „vámokra és devizára” való hivatkozást). Néhány tagállam nem ültette át kifejezetten az adóügyi bűncselekményekre vonatkozó kivételt. Ezenfelül az egyik tagállamban az adóügyi bűncselekmények esetében kifejezetten előírják a kibocsátó és végrehajtó tagállam adói és illetékei közötti hasonlóságot, ideértve a végrehajtó tagállamban kiszabott legalább háromévi szabadságvesztésre vonatkozó követelményt (a súlyosító körülmények kivételével).

Néhány tagállam további követelményeket írt elő (vö. 3.7.2.).

[74] *Vö.* a Bíróság 2018. január 23-i ítélete, Piotrowski, C-367/16, ECLI:EU:C:2018:27.
[75] *Vö.* a Bíróság 2009. október 6-i ítélete, Wolzenburg, C-123/18, ECLI:EU:C:2009:616, 59–61. pont, valamint a Bíróság 2017. június 29-i ítélete, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503,), 21. pont.
[76] *Vö.* a Bíróság 2017. január 11-i ítélete, Grundza, C-289/15, ECLI:EU:C:2017:4, 38. és 49. pont.
[77] *Vö.* a Bíróság 2020. március 3-i ítélete, X, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, 42. pont.

- **A végrehajtó tagállamban folyamatban lévő büntetőeljárás (4. cikk 2. pont)**

A végrehajtás megtagadható abban az esetben, ha az európai elfogatóparancsban érintett személy ellen a végrehajtó tagállamban ugyanazon cselekmény miatt, amelyen az európai elfogatóparancs alapul, büntetőeljárás van folyamatban.

Minden tagállam átültette a 4. cikk 2. pontját. A legtöbb tagállam a végrehajtás megtagadásának mérlegelhető okaként ültette át ezt a rendelkezést, kivéve azokat az eseteket, amikor az kötelező vagy részben kötelező (pl. ez egyik tagállam kedvez saját állampolgárainak azzal, hogy a végrehajtás megtagadásának okát kötelezőként írja elő a saját állampolgárai, illetve mérlegelhetőként a külföldi állampolgárok vonatkozásában). Az egyik tagállam például a végrehajtás megtagadásának okát ahhoz a feltételhez kötötte, hogy a büntetőeljárásokat egyértelműen könnyebben lehessen lefolytatni a végrehajtó tagállamban.

- **Ugyanazon bűncselekmény miatt a végrehajtó tagállamban folyamatban lévő büntetőeljárás kizárása (4. cikk 3. pont)**

A 4. cikk 3. pontjának átültetését illetően három helyzetet kell megkülönböztetni: a végrehajtó tagállam igazságügyi hatóságai úgy határoztak, hogy nem indítanak büntetőeljárást vagy megszüntetik azt az európai elfogatóparancs alapjául szolgáló bűncselekmény tekintetében, vagy egy tagállamban a keresett személy ellen ugyanazon cselekmény miatt jogerős határozatot hoztak, ami a további büntetőeljárás akadályát képezi.

Csak egyetlen tagállam nem ültette át a 4. cikk 3. pontját. A tagállamok fele a végrehajtás megtagadásának mérlegelhető okaként ültette át e rendelkezést. A többi tagállam ezt kötelező okként ültette át, kivéve azt a néhány tagállamot, amely a három alternatív feltétel némelyikét mérlegelhetőként, némelyiket pedig kötelezőként ültette át. Ráadásul e tagállamok némelyike a 4. cikk 3. pontjában szereplő három feltételt csupán részben ültetett át.

- **A büntethetőség vagy a büntetés elévült (4 cikk. 4. pont)**

A végrehajtás megtagadható abban az esetben, ha a végrehajtó tagállam joga szerint a keresett személy büntethetősége vagy büntetése elévült, és a cselekmények e tagállam büntetőjoga szerint saját joghatósága alá tartoznak.

Egy kivételével szinte az összes tagállam átültette a 4. cikk 4. pontját. Egy tagállam hivatkozott az idő múlására. Néhány tagállam ezt a végrehajtás megtagadásának kötelező okaként jelölte meg.

- **Harmadik állambeli jogerős ítélet – a *ne bis in idem* transznacionális elve (4. cikk 5. pont)**

A végrehajtás megtagadható abban az esetben, ha a végrehajtó igazságügyi hatóság rendelkezésére álló információkból az derül ki, hogy a keresett személyt egy harmadik állam ugyanazon cselekmény miatt jogerősen elítélte (*idem* követelmény), feltéve, hogy elítélése esetén a büntetést már végrehajtották vagy a végrehajtása folyamatban van, vagy az ítélkező állam joga szerint az már nem hajtható végre (végrehajtási követelmények).

Egy kivételével az összes tagállam átültette a 4. cikk 5. pontját. A tagállamok több mint fele a végrehajtás megtagadásának mérlegelhető okaként, a többi tagállam pedig kötelező

okaként ültette át e rendelkezést. Egyes tagállamok azonban csak részben ültették át a végrehajtással kapcsolatos három alternatív feltételt.

- **A végrehajtó tagállam vállalja az ítélet végrehajtását (4. cikk 6. pont)**

Ha az európai elfogatóparancsot szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából bocsátották ki, amennyiben a keresett személy a végrehajtó tagállamban tartózkodik, vagy ezen tagállamnak állampolgára vagy lakosa, a végrehajtó igazságügyi hatóság mérlegelheti, hogy a saját tagállamában hajtsák végre a büntetést vagy a szabadságelvonással járó intézkedést az érintett személy kibocsátó tagállamnak történő átadása helyett[78]. A 4. cikk 6. pontjában szereplő „lakosa" és „tartózkodik" kifejezéseket egységesen kell meghatározni, mivel azok az uniós jog önálló fogalmait érintik[79].

Néhány tagállam nem ültette át a 4. cikk 6. pontját. A többi tagállam eltérő módon ültette át, mivel a 4. cikk 6. pontja átültetésének személyi hatálya meglehetősen eltérő.

Csupán néhány tagállam ültette át a 4. cikk 6. pontját a végrehajtás megtagadásának mérlegelhető okaként. A többségük kötelezővé[80] vagy részben kötelezővé tette, mivel néhányuk különbséget tesz a saját állampolgárai és a külföldi állampolgárok[81] (lakosok) között azáltal, hogy a végrehajtás megtagadásának okát kötelezőként írja elő a saját állampolgárai, mérlegelhetőként pedig a lakosok vonatkozásában, vagy nem rendelkezik a lakosokról. Egyes tagállamok tovább pontosították a lakóhellyel kapcsolatos feltételt (pl. 2 vagy 5 éves állandó tartózkodás[82], tartózkodási engedély[83]). Ezenfelül az egyik tagállam úgy ültette át a 4. cikk 6. pontját, hogy az csak az uniós polgárokra vonatkozik, kizárva ezáltal a harmadik országbeli állampolgárokat. Másrészt az egyik tagállam kifejezetten hivatkozik a menedékjogot kapott személyekre. Csak kevés tagállam ültette át úgy a 4. cikk 6. pontját, hogy az az ott tartózkodó személyekre is kiterjedjen.

- **Területen kívüliség (a kibocsátó tagállam területén kívül elkövetett bűncselekmények) (4. cikk 7. pont)**

A végrehajtás megtagadható abban az esetben, ha az európai elfogatóparancs olyan bűncselekményre vonatkozik, amelyet:

a) a végrehajtó tagállam joga szerint egészben vagy részben a végrehajtó tagállam területén vagy a végrehajtó tagállam területeként kezelt helyen követtek el,

vagy

[78] *Vö.* a Bíróság 2017. június 29-i ítélete, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 21–24. pont; a Bíróság 2018. december 13-i ítélete, Sut, C-514/17, ECLI:EU:C:2018:1016, 34–38. pont, valamint a Bíróság 2019. június 24-i ítélete, Popławski II, C- 573/17*ECLI*:EU:C:2019:530.
Vö. A Tanács 2008/909/IB kerethatározata (2008. november 27.) a kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról (HL L 327., 2008.12.5., 27. o.); Kézikönyv az elítélt személyek átszállításáról és a szabadságvesztéssel járó büntetésekről az Európai Unióban (HL C 403., 2019.11.29., 2. o.): https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC1129(01)&from=HU, 34. o.
[79] *Vö.* a Bíróság C-66/08. sz. *Kozłowski* ügyben 2008. július 17-én hozott ítélete (ECLI:EU:C:2008:437), 46. és 54. pont.
[80] *Vö.* a Bíróság 2017. június 29-i ítélete, Popławski, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 21. pont.
[81] *Vö.* a Bíróság 2012. szeptember 5-i ítélete, Lopes da Silva Jorge, C-42/11, ECLI:EU:C:2012:517, 52. és 59. pont.
[82] *Vö.* a Bíróság 2009. október 6-i ítélete, Wolzenburg, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, 74. pont.
[83] *Vö.* a Bíróság 2009. október 6-i ítélete, Wolzenburg ügyben C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616,, 53. pont.

b) a kibocsátó tagállam területén kívül követtek el, és a végrehajtó tagállam joga nem teszi lehetővé a büntetőeljárás lefolytatását ilyenfajta bűncselekményekre nézve, ha azokat a területén kívül követték el.

Néhány tagállam a két okból csupán egyet ültetett át.

Néhány tagállam nem ültette át az a) pontban szereplő okot. A tagállamok több mint fele az a) pontban meghatározott okot a végrehajtás megtagadásának mérlegelhető okaként ültette át. Ráadásul e tagállamok némelyike nem ültette át kifejezetten az „egészben vagy részben" és/vagy „a végrehajtó tagállam területeként kezelt helyen" rendelkezést.

Kevés tagállam nem ültette át a b) pontban meghatározott okot. A tagállamok több mint fele a végrehajtás megtagadásának mérlegelhető okaként ültetette át ezt a rendelkezést.

- **Az érintett személy távollétében lefolytatott tárgyalás (4a. cikk)**

A 4a. cikk rendelkezik a végrehajtás megtagadásának mérlegelhető okairól azokban a helyzetekben, amikor a végrehajtó igazságügyi hatóság olyan szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsot kapott, amely a kibocsátó tagállamban lefolytatott olyan eljárásból fakad, ahol a személy nem volt jelen[84] (az érintett távollétében hozott határozat). E lehetőséghez azonban négy kivétel is kapcsolódik, amikor a végrehajtó igazságügyi hatóság nem tagadhatja meg az európai elfogatóparancs végrehajtását az az érintett távollétében hozott határozatra hivatkozva[85].

A tagállamok egyik fele a végrehajtás megtagadásának kötelező okaként, a másik fele pedig annak mérlegelhető okaként ültette át a 4a. cikket. Ami a négy kivételt illeti, számos tagállamban nem sikerült azonosítani a vonatkozó rendelkezéseket. A négy kivételt átültető tagállamok némelyikében nem ültették át kifejezetten az e kivételekben meghatározott eljárási minimumszabályokat. Ezek közé tartoznak az uniós jog önálló fogalmai, különös tekintettel a következőkre: „személyesen idézték", „ténylegesen hivatalos tájékoztatást kapott" vagy „a kitűzött tárgyalás ismeretében"[86].

3.9. A kibocsátó tagállam által nyújtandó garanciák (5. cikk)

Az 5. cikk úgy rendelkezik, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtó igazságügyi hatóság általi végrehajtását annak nemzeti joga bizonyos feltételekhez kötheti, amelyeket az 5. cikk kimerítően felsorol[87]. E feltételek a következő helyzetekre vonatkozhatnak: életfogytig tartó szabadságvesztés-büntetés felülvizsgálata vagy az állampolgárok és a lakosok visszaszállítása a végrehajtó tagállamba, hogy ott töltsék le a kibocsátó tagállamban rájuk kirótt szabadságvesztés-büntetést[88].

[84] *Vö.* a Bíróság 2017. augusztus 10-i ítélete, Zdziaszek, C-271/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:629 és Tupikas, C-270/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:628, valamint a Bíróság 2017. december 22-i ítélete, Ardic, C-571/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:1026.
[85] *Vö.* a Bíróság 2013. február 26-i ítélete, Melloni, C-399/11, ECLI:EU:C:2008:107, 51. és 52. pont.
[86] *Vö.* a Bíróság 2016. május 24-i ítélete, Dworzecki, C-108/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:346, 32. pont.
[87] *Vö.* a Bíróság 2013. február 26-i ítélete, Melloni, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, 38. pont. a Bíróság 2016. április 5-i ítélete, Aranyosi és Căldăraru, C-404/15 és C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, 80. pont, valamint a Bíróság 2015. július 16-i ítélete, Lanigan, C-237/15, ECLI:EU:C:2015:474, 36. pont.
[88] *Vö.* a Bíróság 2020. március 11-i ítélete, SF, C-314/18, ECLI:EU:C:2020:191.

A tagállamok több mint fele ültette át azt a lehetőséget, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtását az életfogytig tartó szabadságvesztés-büntetés vagy az életfogytig tartó szabadságelvonással járó intézkedés felülvizsgálatának feltételéhez kösse. Ezenfelül a tagállamok nagy többsége átültette azt a lehetőséget, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtását ahhoz a feltételhez kössék, hogy az állampolgárokat vagy a lakosokat – meghallgatásuk után – visszaszállítják a végrehajtó tagállamba, hogy ott töltsék le a kibocsátó tagállamban rájuk kiszabott szabadságvesztés-büntetést vagy szabadságelvonással járó intézkedést. Az átültetés néhány tagállamban csak részleges volt, mivel nem határozták meg egyértelműen, hogy az érintett személyt a meghallgatását követően vissza kell szállítani. Emellett egyes tagállamok preferenciális elbánásban részesítik saját állampolgáraikat.

3.10. A keresett személy eljárási jogai (11. cikk, 13. cikk (2) bekezdés, 14. cikk és 23. cikk (5) bekezdés)

A kerethatározat a keresett személy számára számos eljárási jogot biztosít. A 11. cikknek megfelelően a keresett személynek jogában áll tájékoztatást kapni az európai elfogatóparancsról és annak tartalmáról, az átadásába történő beleegyezési lehetőségéről, valamint joga van védő és tolmács segítségét igénybe venni. E jogokat a végrehajtó tagállam nemzeti jogának megfelelően kell biztosítani. Emellett a minimális eljárási jogokról szóló irányelvek kiegészítették és megerősítették a kerethatározatban biztosított jogokat[89].

Minden tagállam átültette a 11. cikket. Néhány tagállamban azonban a követelményeket csak részben ültették át, vagy nem sikerült minden vonatkozó elemet azonosítani (pl. nincs olyan kifejezett rendelkezés, amely előírná, hogy a keresett személyt tájékoztatni kell az átadásba való beleegyezés lehetőségéről, vagy a keresett személyt csak az idegenrendészeti fogdába való belépéskor tájékoztatják).

Ezenkívül a kerethatározat különféle rendelkezései minimális eljárási jogokat biztosítanak a keresett személy számára, különös tekintettel a következőkre:

- A 13. cikk (2) bekezdése értelmében a tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az átadásba való beleegyezés és a (27. cikk (2) bekezdésében említett) specialitás szabálya alkalmazásának jogáról való lemondás olyan feltételek között történjen, amelyekből kitűnik, hogy az érintett személy a végrehajtó hatóság előtt önkéntesen és a következmények teljes tudatában tette meg nyilatkozatát. E célból a keresett személynek biztosítani kell a jogot, hogy védőt vegyen igénybe. Minden tagállam átültette a 13. cikk (2) bekezdését. Az önkéntességgel és a követelmények teljes körű ismeretével kapcsolatos elemeket azonban nem sikerült azonosítani egyes tagállamok nemzeti jogszabályaiban. Néhány tagállamban hasonló problémákra derült fény az átadást követően a kibocsátó tagállamban a specialitás szabálya alkalmazásának jogáról való lemondással kapcsolatban (27. cikk (3) bekezdés f) pont).

- A 14. cikk úgy rendelkezik, hogy ha az elfogott személy nem egyezik bele az átadásába, joga van ahhoz, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság a végrehajtó

[89] *Vö.* 1.1., 1. o., valamint a Bíróság 2019. december 12-i ítélete, XD, C-625/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1078, 55. pont.

tagállam nemzeti joga szerint kihallgassa[90]. Csaknem az összes tagállam megfelelően átültette a 14. cikket.

- A 23. cikk (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az átadásra vonatkozó határidők lejártakor a keresett személyt szabadon kell bocsátani[91]. A legtöbb tagállam megfelelően átültette a 23. cikk (5) bekezdését. Az egyik tagállam azonban kifejezetten lehetővé teszi a végrehajtó hatóság számára, hogy 10 nappal egyoldalúan meghosszabbítsa a keresett személy fogva tartását azt megelőzően, hogy az új dátumról vagy időpontról egyeztetne a kibocsátó hatósággal (vö. 3.14.). Néhány tagállam esetében nem sikerült azonosítani a vonatkozó rendelkezéseket.

3.11. Kiváltságok és mentességek (20. cikk)

A kerethatározat 20. cikke azokra a kiváltságokra és mentességekre vonatkozik, amelyekre a keresett személy hivatkozhat. A tagállamok kevesebb mint fele ültetette át teljes egészében és megfelelően ezt a rendelkezést. A többi tagállamban csak részleges átültetést sikerült megállapítani (pl. a kiváltságokkal nem foglalkoztak kifejezetten), vagy nem lehetett azonosítani a vonatkozó rendelkezéseket (pl. a kiváltság vagy a mentesség felfüggesztésének kérelmezésére irányuló eljárás).

3.12. Az átadásba való beleegyezés, a specialitás szabálya és az arról való lemondás (13. és 27. cikk)

Általában véve az átadott személy ellen az átadása előtt elkövetett, az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem indítható büntetőeljárás, nem ítélhető el, és egyéb módon sem foszthető meg szabadságától. Ez a specialitás szabálya, amelyet a kerethatározat 27. cikke tartalmaz[92].

A kerethatározat lehetőséget biztosít a tagállamok számára olyan értesítésre, hogy más, ugyanilyen értelmű nyilatkozatot tett tagállamokkal fenntartott kapcsolataikban lemondanak a specialitás szabályáról, amennyiben az adott esetben a végrehajtó igazságügyi hatóság az átadásról szóló határozatában másképpen nem rendelkezik. A Bizottság rendelkezésére álló információk szerint csak három tagállam küldött ilyen értesítést.

Emellett a 27. cikk (3) bekezdése több kivételről rendelkezik a specialitás szabálya alól. Ezek egyike, ha a keresett személy a 13. cikkel összhangban lemond a specialitás szabályáról.

A keresett személynek a 13. cikk szerint lehetősége van beleegyezni az átadásba. Ha az elfogott személy előadja, hogy az átadásába beleegyezik, e beleegyezéséről és adott esetben a specialitás szabálya alkalmazásának jogáról való kifejezett lemondásról a végrehajtó igazságügyi hatóság előtt, a végrehajtó tagállam belső jogával összhangban

[90] *Vö.* a Bíróság 2013. január 29-i ítélete, Radu, C-396/11, ECLI:EU:C:2013:39, 41. és 42. pont.
[91] *Vö.* a Bíróság 2017. január 25-i ítélete, Vilkas, C-640/15, ECLI:EU:C:2017:39, 70–73. pont.
[92] *Vö.* a Bíróság 2008. december 1-jei ítélete, Leymann és Pustovarov, C-388/08 PPU, ECLI:EU:C:2008:669, valamint a Bíróság 2018. december 6-i ítélete, IK, C-551/18, ECLI:EU:C:2018:991, 59–61. pont.

kell nyilatkoznia. A legtöbb tagállam megfelelően átültette a 13. cikket. Néhány tagállamban azonban a keresett személy automatikusan elveszíti a specialitás szabálya által biztosított védelmet olyan helyzetekben, amikor beleegyezett az átadásba. Következésképpen a keresett személynek többé már nincs beleszólása a specialitás szabálya által biztosított védelemről való lemondásba. Egyes tagállamokban nem lehetett azonosítani az átültető rendelkezéseket, illetve az átültetés csak részleges volt, mivel nem rendelkeztek kifejezetten a specialitás szabálya alkalmazásának jogáról való lemondásról.

Néhány tagállam biztosította a lehetőséget az érintett személy számára, hogy visszavonhassa akár a beleegyezését, akár a lemondását. Ugyancsak néhány tagállam csak a beleegyezés visszavonására vonatkozó lehetőséget biztosította. A tagállamok többségében nem lehet visszavonni az átadásba való beleegyezést és a lemondást.

Ezzel kapcsolatban egyes tagállamokban még abban az esetben is van lehetőség fellebbezni a keresett személy átadására vonatkozó határozat ellen, ha az érintett személy beleegyezett az átadásba.

3.13. Az európai elfogatóparancs végrehajtására irányadó határidők és szabályok (15. cikk (1) bekezdés és 17. cikk)

Az átadásról szóló határozatot elvileg a kerethatározatban meghatározott szigorú határidőn belül kell meghozni (15. cikk (1) bekezdés)[93]. E határidők ellenére valamennyi európai elfogatóparancsot soron kívül kell intézni és végrehajtani (17. cikk (1) bekezdés). Ezt a követelményt azonban nem minden tagállam ültette át egyértelműen.

Ha a keresett személy **beleegyezik az átadásába**, az európai elfogatóparancs végrehajtásáról szóló végleges határozatot a beleegyezést követő 10 napon belül kell meghozni (17. cikk (2) bekezdés). A tagállamok többsége megfelelően átültette ez a rendelkezést; két tagállamban nem sikerült azonosítani az átültető rendelkezéseket.

Ha a keresett személy **nem egyezik bele az átadásába**, az európai elfogatóparancs végrehajtásáról szóló végleges határozatot a keresett személy elfogását követő 60 napon belül kell meghozni (17. cikk (3) bekezdés). A tagállamok nagy többsége megfelelően átültette ezt a rendelkezést. Egy tagállam nem ültette át a 60 napos határidőt. Néhány tagállam emellett alternatívaképpen úgy rendelkezik, hogy a 60 napos határidő vagy az elfogás napjával, vagy az első kihallgatás napjával veszi kezdetét.

Néhány tagállam nem kötelező elemként ültette át a 10 és/vagy a 60 napos határidőt.

Kivételes esetben, amennyiben valamely konkrét esetben az európai elfogatóparancsot nem lehet a fent említett alkalmazandó határidőkön belül végrehajtani, e határidők további 30 nappal meghosszabbíthatók. Ebben az esetben a végrehajtó igazságügyi hatóság a késedelem okainak közlése mellett haladéktalanul tájékoztatja a kibocsátó igazságügyi hatóságot (17. cikk (4) bekezdés).

A tagállamok kevesebb mint fele ültette át teljes körűen ezt a rendelkezést. A legtöbb tagállam csak részben ültetette át e rendelkezést (pl. az értesítés haladéktalan jellege nem jelenik meg kifejezetten; a késedelem okait nem kell megadni; a nemzeti jogszabály csupán hivatkozik a 17. cikk (3) bekezdésében foglalt határidőre, a 17. cikk (2)

[93] *Vö.* a Bíróság 2013. május 30-i ítélete, Jeremy F, C-168/13, ECLI:EU:C:2013:358, 62. pont, valamint a Bíróság 2015. július 16-i ítélete, Lanigan, C-237/15, ECLI:EU:C:2015:474, 32. és 33. pont.

bekezdésében foglalt határidőt pedig egyáltalán nem tartalmazza). Néhány tagállam esetében nem sikerült azonosítani a vonatkozó rendelkezéseket.

Úgy tűnik továbbá, hogy egyes tagállamokban a kerethatározatban meghatározott határidők betartásával kapcsolatos problémák a hosszadalmas fellebbezési eljárásokból is fakadnak[94]. A fellebbezési eljárás hosszára vonatkozó rendelkezéseket nem sikerült az összes tagállam esetében azonosítani. Néhány tagállam azonban szigorú határidőket ír elő a fellebbezési eljárásokat illetően.

A végrehajtó igazságügyi hatóságnak mindaddig, amíg az európai elfogatóparancs végrehajtásáról nem hozta meg végleges határozatát, gondoskodnia kell arról, hogy a személy tényleges átadásához szükséges lényeges feltételek továbbra is biztosítva legyenek (17. cikk (5) bekezdés)[95]. A tagállamok jelentős része megfelelően átültette a 17. cikk (5) bekezdését. Az egyik tagállam azonban általános és feltétel nélküli kötelezettséget ír elő az európai elfogatóparancs alapján letartóztatott keresett személy szabadon bocsátásával kapcsolatban, amint letelt az e személy elfogásától számított 90 nap[96].

A 17. cikk (7) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha kivételes körülmények folytán egy tagállam nem tudja betartani az e cikkben előírt határidőket, a késedelem okainak közlése mellett erről tájékoztatja az Eurojustot[97]. Annak a tagállamnak továbbá, amely egy másik tagállam részéről az európai elfogatóparancsok végrehajtásában ismételt késedelmet tapasztal, e kerethatározat végrehajtásának értékelése céljából tájékoztatnia kell erről a Tanácsot. A tagállamok több mint felében az átültetés teljes körűen és megfelelően történt. A többi tagállam csak részben ültette át a 17. cikk (7) bekezdését (pl. csak a 60 napos határidőre hivatkozott, vagy nem írta elő az Eurojust tájékoztatására vonatkozó kötelezettséget).

3.14. A személy átadásának határideje (23. cikk (1)–(4) bekezdés)

A személy átadására vonatkozó határidők közvetlenül az európai elfogatóparancs végrehajtására vonatkozó határozat meghozatalát követően indulnak. Az érintett hatóságoknak a lehető leghamarabb meg kell állapodniuk a személy átadásáról és gondoskodniuk kell ennek lebonyolításáról (23. cikk (1) bekezdés). Az átadásnak minden esetben legkésőbb az európai elfogatóparancs végrehajtásáról szóló végleges határozatot követő 10 napon belül meg kell valósulnia (23. cikk (2) bekezdés). A 23. cikk (3) és (4) bekezdése a határidők meghosszabbításával foglalkozik azokban az esetekben, amikor a keresett személy 10 napon belüli átadását a tagállamok által nem befolyásolható körülmények akadályozzák[98], illetve súlyos emberiességi okok esetén.

Az átadásra vonatkozó időkeretet általánosságban csak néhány tagállam ültetette át megfelelően. A legtöbb tagállamban nem ültették át a 23. cikk (1)–(4) bekezdésének fő elemeit (pl. a sürgősséget, a kötelező határidőket és azok kiszámítását; csak a kibocsátó

[94] *Vö.* a Bíróság 2013. május 30-i ítélete, Jeremy F, C-168/13, ECLI:EU:C:2013:358.
[95] *Vö.* a Bíróság 2015. július 16-i ítélete, Lanigan, C-237/15, ECLI:EU:C:2015:474, 58–61. pont.
[96] *Vö.* a Bíróság 2019. február 12-i ítélete, TC, C-492/18 PPU, ECLI:EU:C:2019:10.8.
[97] A gyakorlatban meglehetősen alacsony az adatszolgáltatási ráta.
Vö. az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos statisztikai adatok:
https://e-justice.europa.eu/content_european_arrest_warrant-90-hu.do.
[98] *Vö.* a Bíróság 2017. január 25-i ítélete, Vilkas, C-640/15, ECLI:EU:C:2017:39.

tagállamban fennálló körülményekre hivatkoztak; túl szűken vagy túl tágan határozták meg a „súlyos emberiességi okok” fogalmát).

4. KÖVETKEZTETÉS

Jóllehet el kell ismerni a tagállamok eddigi erőfeszítéseit, azonban a kerethatározat végrehajtása egyes tagállamokban még mindig nem kielégítő mértékű. Ez az értékelés, az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos statisztikák és a korábbi jelentésekkel való összehasonlító elemzések mind azt mutatják, hogy egyes tagállamok nem foglalkoztak a Bizottság korábbi ajánlásainak, valamint a kölcsönös értékelések negyedik fordulójának keretében megfogalmazott ajánlások némelyikével. Emellett úgy tűnik, hogy egyes tagállamok még nem hajtották végre a Bíróság bizonyos ítéleteit.

A kerethatározatok hiányos és/vagy nem megfelelő átültetése akadályozza a kölcsönös elismerés elvének alkalmazását a büntető igazságszolgáltatás terén. Az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkébe foglalt, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló, valamennyi uniós polgár számára létrehozandó térség kialakításának célkitűzése nem valósítható meg, amennyiben a tagállamok nem megfelelően hajtják végre az általuk elfogadott jogi eszközöket.

A Bizottság továbbra is értékelni fogja, hogy az egyes tagállamok megfelelnek-e a kerethatározatnak. Amennyiben nem orvosolják ezeket a hiányosságokat, a Bizottság meg fogja hozni a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy az egész Unióban biztosítsa a kerethatározatnak való megfelelést, beleértve szükség esetén az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258. cikke szerinti kötelezettségszegési eljárás megindítását is.